

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2010-06-08

Närvarande: F.d. regeringsrådet Rune Lavin, regeringsrådet Carina Stävberg och justitierådet Ella Nyström.

Granskning av interna modeller för att beräkna riskkänsligt kapitalkrav för försäkringsföretag

Enligt en lagrådsremiss den 27 maj 2010 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713),
2. lag om ändring i lagen (1972:262) om understödsföreningar.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Louise Conradi.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

De ändringar i försäkringsrörelselagen och i lagen om understödsföreningar som föreslås i remissen är avsedda att möjliggöra för Finansinspektionen att utföra viss förhandsgranskning av tillförlitligheten hos interna modeller för beräkning av riskkänsligt kapitalkrav för försäkringsföretag.

Förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen

Rubriken till 7 kap. 28 a §

Inte någon annan paragraf i 7 kap. har försetts med rubrik. Den omständigheten att förevarande paragraf får en rubrik leder dessutom till att rubriken kommer att omfatta även 29 och 30 §§, vilket inte torde vara avsikten. Rubriken bör utgå.

7 kap. 28 a §

Paragrafen innehåller vissa oklarheter som bör redas ut genom klargörande i själva lagtexten.

Först och främst gäller detta det förhållandet att begäran om granskning kan framställas av flera försäkringsbolag ingående i en försäkringsgrupp. Som framgår av nuvarande bestämmelser i 7 a kap. 1 och 2 §§ består en försäkringsgrupp av *ett* försäkringsbolag samt de försäkringsföretag (och även andra företag än försäkringsföretag) som bolaget har en viss koppling till. Om tanken är att termen försäkringsgrupp ska ha samma betydelse som i 7 a kap. bör orden "flera försäkringsbolag" ersättas med en annan skrivning. Det bör också klart framgå om det endast är gruppens försäkringsbolag som kan framställa en begäran om granskning eller om, förutom bolaget, vart och ett företag i gruppen också har denna rätt. Försäkringsgruppen som sådan torde dock inte kunna betraktas som en juridisk person. När det fortsättningsvis talas om försäkringsgruppen eller gruppen i paragrafen bör ordet föregås av orden "företagen i". Eftersom ett försäkringsföretag som ingår i en grupp kan vara utländskt och inte stå under Finansinspektionens tillsyn borde uttryckligen klargöras i lagtexten hur i ett sådant fall granskningen ska genomföras (jfr förslagets andra stycke).

Vidare framgår det inte av lagtexten i första stycket med tillräcklig tydlighet vad som ska innefattas i granskningen. I författningskommentaren hänvisas till artiklarna 120–125 i Solvens II-direktivet. Detta direktiv är emellertid ännu inte implementerat i svensk rätt. Om avsikten är att dessa artiklar ska vara tillämpliga vid granskningen bör det klart framgå av lagtexten att de verkligen är en del av svensk rätt vid fullgörande av den aktuella granskningen.

Det slags förhandsgranskning som förslaget innehåller är i princip frivillig från företagets sida. Det framgår inte av andra stycket att denna princip skulle gälla i det fall som där regleras. Således tycks det svenska försäkringsbolaget inte kunna motsätta sig en granskning, när denna begärs av en utländsk tillsynsmyndighet. Det finns inte heller något uttryckligt krav på att den utländska tillsynsmyndigheten ska ha fått en begäran om granskning av ett företag i försäkringsgruppen.

Enligt sista stycket ska de föreskrifter som bemyndigandet omfattar avse grunderna för bedömningen av tillförlitligheten hos "sådana modeller". I paragrafen talas om interna modeller både i första och andra styckena. Vad som åsyftas torde vara enbart sådan intern modell som avses i första stycket och som alltså är tillämplig i Sverige. Orden "sådana modeller" bör bytas ut mot "interna modeller enligt första stycket".

19 kap. 15 §

Den ändring i första stycket som föreslås skulle innebära att försäkringsbolag skulle bekosta Finansinspektionens verksamhet på det hela taget. Det skulle tydligare framgå vad som avsågs om stycket formulerades om på följande sätt:

Försäkringsbolag ska med årliga avgifter bidra till att täcka kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet.

I andra stycket anges att avgiften ska tas ut av de bolag som granskas. Om samtliga företag som ingår i en försäkringsgrupp ska vara avgiftsskyldiga, bör ordet bolag bytas mot ordet företag.

Förslaget till lag om ändring i lagen om understödsföreningar

Rubriken till 25 a §

Den nya 25 a § kommer att stå under rubriken "Kapitalplacering" som omfattar 24 – 26 §§. Enligt förslaget ska en underrubrik införas före 25 a §. De andra paragraferna har inte underrubriker. Om 25 a § får en rubrik kommer denna att omfatta även 26 §, vilket inte kan vara avsikten. Rubriken bör utgå.

25 a §

Paragrafen har utformats efter mönster av 7 kap. 28 a § förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen. De oklarheter som Lagrådet har pekat på i anslutning till den paragrafen gör sig på motsvarande sätt gällande här. När det gäller det förhållandet att begäran om granskning enligt första stycket ska kunna framställas av flera understödsföreningar ingående i en försäkringsgrupp bör en jämförelse göras med bestämmelserna i 26 a och b §§ lagen om understödsföreningar. Där framgår att en försäkringsgrupp består av *en* understödsförening och de försäkringsföretag (och även andra företag) som föreningen har en viss koppling till. Om tanken är att termen försäkringsgrupp i 25 a § ska ha samma betydelse som i 26 a och b §§ bör orden "flera understödsföreningar" ersättas med en annan skrivning.

I övrigt hänvisar Lagrådet till vad som anförts under 7 kap. 28 a § förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen.

73 §

Beträffande första och andra styckena gäller på motsvarande sätt vad som anförts under 19 kap. 15 § förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen.